

Elbląg, dnia 21 lutego 2014 roku

PS – IV- 431.3.25.2013.UF

**Pani
Aneta Lis
Kierownik
Powiatowego Środowiskowego
Domu Samopomocy
14-100 Ostróda
ul. Grunwaldzka 19 A**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013 roku, poz.182 ze zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia nr FK-VI.0030.1048.2013 z dnia 24 października 2013 roku wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, przeprowadzono w dniach 6,7,8,13,14,15 listopada 2013 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce.

Przedmiotem kontroli była ocena funkcjonowania środowiskowego domu samopomocy, standardu świadczonych usług oraz zgodności zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi. Kontrola obejmowała okres od 1 grudnia 2011 roku do dnia zakończenia kontroli, tj. do 15 listopada 2013 roku.

Ustalania kontroli zawarte zostały w protokole podpisanym przez Panią w dniu 9 stycznia 2013 roku. Do protokołu nie wniosła Pani zastrzeżeń.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostródzie przy ul. Grunwaldzkiej 19 A, funkcjonuje od 1 grudnia 2011 roku. Ośrodek wsparcia prowadzony jest na zlecenie Powiatu Ostródzkiego przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Ostródzie. Termin realizacji zadania został ustalony od dnia 1 grudnia 2011 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Jednostka funkcjonowała w oparciu o statut wprowadzony uchwałą Zarządu Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Ostródzie nr 25/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r. Wymienionym aktem określono przeznaczenie ośrodka wsparcia dla pełnoletnich osób z upośledzeniem umysłowym, nadto planowaną liczbę miejsc - do 40 osób.

Regulamin organizacyjny PŚDS, przyjęty uchwałą Zarządu Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Ostródzie nr 26/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r., określał śds jako jednostkę pobytu dziennego dla 25 osób.

Kontrolujący wnieśli uwagi w zakresie prowadzenia w strukturach PŚDS mieszkania treningowego – filii ośrodka wsparcia, z okresowym całodobowym pobytem jednorazowo dla 3 osób nie dłużej niż 3 miesiące z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy, z maksymalnym pobytem nie dłuższym niż 8 miesięcy. Z udzielonych przez Panią wyjaśnień wynika, że mieszkanie treningowe prowadzone jest na bazie mieszkania (w Ostródzie) stanowiącego własność całkowicie ubezwłasnowolnionej uczestniczki ośrodka wsparcia. Zgodnie z regulaminem mieszkania treningowego, źródła finansowania programu stanowiły, m.in. środki z PFRON, pomocy społecznej, fundacji, samorządów lokalnych, powiatowego bądź wojewódzkiego itp. Według oświadczenia pana Mieczysława Kowalczyka – Przewodniczącego Zarządu Koła PSOUU w Ostródzie, mieszkanie treningowe nie było i nie jest finansowane ze środków Wojewody Warmińsko-Mazurskiego przeznaczonych na bieżącą działalność PŚDS.

Informuję, że rozporządzenie z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. Nr 238, poz. 1586) nie uwzględnia usług w formie mieszkania treningowego. Prowadzenie miejsc całodobowego pobytu zgodnie z § 18 ust. 7 ww. rozporządzenia, możliwe jest na bazie pomieszczeń środowiskowego domu samopomocy.

Opracowała Pani program działalności PŚDS oraz plany pracy na rok 2011, 2012 i 2013. Regulamin organizacyjny, program działalności jak i plany pracy PŚDS na poszczególne lata zatwierdzone zostały przez Zarząd Powiatu w formie uchwał oraz uzgodnione z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim.

Opracowane przez Panią sprawozdanie z działalności Domu za rok 2011 i 2012 przekazane jednostce zlecającej, nie zostało przedstawione Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.

W okresie funkcjonowania ośrodka wsparcia pełniła Pani funkcję kierownika. Stwierdzono legitymowanie się przez Panią wykształceniem wyższym na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w śds, posiadanie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz co najmniej półrocznego stażu pracy na stanowisku, na którym miała Pani bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi przed zatrudnieniem w PŚDS.

Uwagi wniesiono do niespełniania przez Panią, jako osoby kierującej jednostką organizacyjną pomocy społecznej, wymogu określonego w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w zakresie posiadania co najmniej 3 letniego stażu pracy w pomocy społecznej. W oparciu o przedstawione dokumenty ustalono, że od 2 grudnia 1999 roku zatrudniona jest Pani w PSOUU. Przed zatrudnieniem na aktualnie zajmowanym stanowisku pracowała Pani przez okres 12 lat w Warsztatach Terapii Zajęciowej PSOUU jako terapeuta zajęciowy.

Zgodnie ze stanowiskiem zajęтым przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej w piśmie nr DPS-V-074-132/7124/ZP/2013 z dnia 30 września 2013 roku, potwierdzonym dotychczasowym orzecznictwem sądów administracyjnych (wyrok WSA we Wrocławiu, IV.SA/Wr428/09) pod pojęciem *stażu pracy w pomocy społecznej* należy rozumieć okres zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w art. 6 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, w wydziale polityki społecznej urzędu wojewódzkiego, jak również w organizacjach pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej, na stanowiskach związanych z bezpośrednim wykonywaniem zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej. Warsztaty terapii zajęciowej nie wchodzą w zakres pomocy społecznej, o czym świadczy przede wszystkim fakt uregulowania ich w odrębnej ustawie – ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.). W świetle przedstawionego stanu prawnego, okres zatrudnienia w warsztatach terapii zajęciowej nie jest stażem pracy w pomocy społecznej.

Osoby zatrudnione na stanowisku: psychologa, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej, fizjoterapeuty posiadały odpowiednie wykształcenie do zatrudnienia na zajmowanym stanowisku. Przed zatrudnieniem w Domu posiadały co najmniej półroczny staż pracy na stanowisku, na którym miały bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pracownicy, których zakres obowiązków obejmował prowadzenie treningów umiejętności społecznych posiadali przeszkolenie i doświadczenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningu zachowań społecznych.

Organizowała Pani, co najmniej raz na 6 miesięcy, zajęcia i szkolenia dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem Domu.

W okresie objętym kontrolą funkcjonował zespół wspierająco – aktywizujący. W jego skład wchodziło 10 osób zatrudnionych w wymiarze 7,95 etatu, w tym: kierownik, psycholog, pracownik socjalny, pięciu terapeutów zajęciowych, fizjoterapeuta, asystent osoby niepełnosprawnej. Wskaźnik zatrudnienia pracowników był zgodny z postanowieniami § 12 ust. 1

pkt 2 cytowanego wyżej rozporządzenia i wynosił: dla domu typu B, w roku 2011- 1,48 etatu, 2012 r. - 1,5 etatu, w 2013 na dzień 14 listopada - 1,42 etatu na 5 uczestników.

Zespół opracowywał indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego, określając działania i kierunki pracy z uczestnikiem. Spotkania zespołu odbywały się w zależności od potrzeb, co najmniej raz na 6 miesięcy, celem omówienia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego. Z posiedzeń sporządzane były protokoły.

Uwzględniając liczbę uczestników – 20, Dom spełniał standardy określone w § 18 pkt 1- 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Ośrodek wsparcia nie zapewniał miejsc całodobowego pobytu.

ŚDS funkcjonował w godzinach od 6.30 do 15.30. Zajęcia z uczestnikami prowadzone były w godzinach od 8.00 do 14.00, tj. 6 godzin dziennie, co było zgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia. Na dzień kontroli 14 uczestnikom zapewniał transport, trzema samochodami PSOUU.

W kontrolowanym okresie jednostka korzystała z możliwości zamknięcia Domu w czasie ferii letnich lub zimowych na okres nie dłuższy niż 15 dni roboczych w roku. Stwierdzono brak pisemnego powiadomienia Wojewody o planowanej przerwie urlopowej w 2012 roku, o której mowa w § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie śds.

Analiza losowo wybranych list obecności uczestników oraz meldunków miesięcznych składanych do Wydziału Polityki Społecznej, wykazała prawidłowe przekazywanie danych dotyczących frekwencji uczestników.

Dom prowadził dokumentację indywidualną i zbiorczą zgodnie z § 24 rozporządzenia w sprawie śds.

W zakresie niespełniania przez Panią kwalifikacji do kierowania jednostką organizacyjną pomocy społecznej, tj. obowiązku posiadania co najmniej 3-letniego stażu pracy w pomocy społecznej określonego w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, skierowano wystąpienie do Przewodniczącego Zarządu Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Ostródzie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – wnoszę o podjęcie przez Panią jako osobę odpowiedzialną stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację zaleceń:

1. Uregulować w statucie i regulaminie organizacyjnym zapisy dotyczące faktycznej liczby miejsc statutowych w PŚDS.
2. Uregulować zapisy w statucie i regulaminie organizacyjnym PŚDS dotyczące prowadzonego mieszkania treningowego w Ostródzie.
3. Przedstawiać Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu sprawozdania z działalności Domu zgodnie z § 25 ust. 1 rozporządzenia w sprawie śds.
4. Każdorazowo informować Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego o planowanej przerwie urlopowej, zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie śds.

Termin realizacji – niezwłocznie.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.